

KRAJSKÝ ÚŘAD KARLOVARSKÉHO KRAJE

ODBOR KULTURY, PAMÁTKOVÉ PÉČE, LÁZEŇSTVÍ A CESTOVNÍHO RUCHU

Se sídlem: Karlovy Vary, Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary – Dvory, Česká republika

Vážený pan
Ing. Václav Kosinka
Staropramenná 21/641
Praha 5 – Smíchov
150 00

Váš dopis značka / ze dne
-- / 26.5.2010

Naše značka
982/KR/2010-11

Vyřizuje / linka
Pokludová/279

Karlovy Vary
30.9.2010

Věc : Závazné stanovisko k obnově objektu Císařské lázně v Karlových Varech

Krajský úřad Karlovarského kraje, odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu jako orgán státní památkové péče příslušný dle ust. § 28 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen „zákon o státní památkové péči“) vydává dle ust. § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči na základě žádosti Karlovarského kraje, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, IČ: 70891168, zastoupeného Ing. Václavem Kosinkou, bytem Staropramenná 21/641, Praha 5, ze dne 3.6. 2010, a po vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti, čj. NPÚ-342/1946/2010 ze dne 19.9.2010, dle ust. § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen správní řád) toto

Z Á V A Z N Ě S T A N O V I S K O :

I. Provedení obnovy národní kulturní památky objektu Císařské lázně v Karlových Varech, Mariánskolázeňská č. 306, st.p.č. 902, k.ú. Karlovy Vary, prohlášené Nařízením vlády České republiky č.50/2010 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, a zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek v ČR pod rejstříkovým číslem 17027/4-880, **dle předložené projektové dokumentace „Karlovy Vary - revitalizace objektu Císařských lázní“, dokumentace pro stavební řízení – DSP, INTAR a.s., Bezručova 17a, Brno, vedoucí týmu ing.arch.Tomáš Dohnal, březen 2010** (dále jen „projektová dokumentace“), dle ust. § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči,

je přípustné s výjimkou stavebních a sadových úprav na p.č. 903/2 při dodržení následujících podmínek:

1. Předložený stavebně historický průzkum (zpracovatel ing.arch. Miloš Haase, Strojprojekt Praha a.s., Bystřická 4, Praha 4, zak.č. 200 800 11-2) bude dopracován tak, aby splňoval požadavky uvedené v metodickém materiálu vydaném Národním památkovým ústavem (Ing. Petr Macek, Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum, Odborné a metodické publikace, sv. 11, Zprávy památkové péče 57/1997, 2001), a to zejména v následujících směrech-
  - bude doplněna část stavebního vývoje, v níž bude jednoznačně prezentován historický vývoj stavby od jeho počátků až po současnost;

- bude doplněn rozbor jednotlivých stavebních fází objektu;
  - bude doplněno hodnocení jednotlivých prvků, které se v objektu nacházejí, z hlediska jejich vlastní historie;
  - bude doplněno grafické hodnocení, zejména rozbor stavebně historického (slohového) vývoje a rozbor památkového hodnocení;
  - bude doplněno vyhodnocení všech částí a prvků v objektu, hodnotné prvky budou výslovně uvedeny v soupise a zároveň vyznačeny v grafickém vyhodnocení v zaměření objektu v jednotlivých podlažích.
2. Dochované výplně otvorů v předním traktu budovy budou repasovány. Nahrazení dochovaných výplní otvorů replikami je možné pouze v případě, že prvek bude neopravitelný. Konečný rozsah výměn výplní otvorů v předním traktu bude odsouhlasen krajským úřadem v závazném stanovisku k prováděcí dokumentaci.
  3. Navrhovaný rozsah výměn výplní otvorů a dispozičních změn v části objektu - v tzv. podkově (plné odstraňování příček, zvětšování okenních otvorů v 3.NP) bude v prováděcí dokumentaci zdůvodněn a konečný rozsah výměn výplní otvorů a dispozičních změn bude odsouhlasen krajským úřadem v závazném stanovisku k prováděcí dokumentaci.
  4. Nevyužitelné dřevěné výplně otvorů budou prioritně užity na jiném místě v objektu i např. ve formě interiérové instalace nebo budou uloženy v depozitáři, nejlépe přímo v objektu. Vzorčky typových výplní budou nabídnuty k uložení Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Lokti. O konečném rozsahu deponovaných prvků bude rozhodnuto v závazném stanovisku k prováděcí dokumentaci.
  5. Dochované historické sociální zázemí – toalety v 1. a 2.NP předního traktu (označeno v PD jako část A) budou alespoň v jednom podlaží dochovány a v případě potřeby zkompletovány. Nevyužité zachované prvky původních toalet budou využity na jiném místě v objektu – např. v rámci muzejní expozice.
  6. Dochované litinové sloupy z obslužných pavlačí dvorany budou užity v objektu, přednostně na náznakově obdobných místech.
  7. Bude zachován a konzervován jeden úsek původního obslužného kanálu v suterénu atria mezi patkami sloupů vestavěného sálu.
  8. U nově vkládaného točité schodiště bude zvážena nutnost jeho provedení a v kladném případě bude koncipováno jako nejméně kontrastní a vůči původním stavebním konstrukcím nejméně destruktivní. Konečná podoba schodiště bude v detailu obsažena v prováděcí dokumentaci a bude odsouhlasena krajským úřadem v závazném stanovisku k prováděcí dokumentaci.
  9. Původní příčky v 1.NP mezi místnostmi 1.011 a 1.012 a mezi místnostmi 1.005 a 1.004 budou zachovány.
  10. Dochovaný původní systém topení a odvětrávání bude zachován s tím, že je možné šachty využít pro vložení nových technologií, nesmí však dojít k poškození historických šachet a jiných technologických prvků a konstrukcí.

11. Odstraňování podlah v prostorech, kde jsou dochovány parkety a původní keramické dlažby, je možné pouze ze závažných důvodů, které budou v prováděcí dokumentaci explicitně uvedeny. V této dokumentaci bude rovněž precizován jejich rozsah. Konečný rozsah odstraňování podlah bude odsouhlasen krajským úřadem v závazném stanovisku k prováděcí dokumentaci.
12. Pro uložení nově vkládaných technologických prvků a sítí budou přednostně využity stávající prostupy. Trasy sítí budou navrženy tak, aby nedošlo k poškození uměleckořemeslných prvků a původních technologických prvků (mřížky, ovládací prvky odvětrání a topení, ventily, uzávěry ad.). Nové drážky pro uložení elektroinstalace budou frézovány, nikoli sekány.
13. Na základě výše uvedených podmínek bude zpracována prováděcí dokumentace, která bude mj. důsledně řešit ochranu a možnosti uplatnění dochovaných autentických prvků a dále bude mj. obsahovat –
  - a) detaily zásahů do podlah a stropů (např. vzorový řez návrhu skladby vrstev podlahy a stropu);
  - b) zásahy do uměleckořemeslných prvků včetně výplní otvorů a včetně detailů (dílenkých výkresů) nových výplní otvorů (oken, dveří);
  - c) návaznosti na zpracované restaurátorské záměry, a to včetně přípravy restaurátorských prací, demontáže a ochrany uměleckořemeslných prvků a prvků výtvarného umění na místě;
  - d) seznam dohledaného mobiliáře včetně návrhů na jeho případnou obnovu a další využití v objektu. V případě prvků mobiliáře dochovaných ve velkém množství – např. toaletní stolky, budou nevyužitelné prvky deponovány, nejlépe přímo v objektu.
14. Prováděcí projektová dokumentace bude v rozpracovanosti konzultována s odbornou organizací památkové péče a poté předložena k vydání samostatného závazného stanoviska. Bez pravomocného souhlasného závazného stanoviska nelze stavbu zahájit.
15. V místech budování nové technologické šachty v atriu bude proveden záchranný archeologický průzkum.
16. V průběhu stavebních prací zajistí vlastník svolávání pravidelných kontrolních dnů. Krajskému úřadu a Národním památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Lokti, bude předložen v dostatečném předstihu před zahájením prací harmonogram těchto kontrolních dnů.

II. Provedení novostavby servisní budovy CLKV, označené v projektové dokumentaci jako SO 102, na území národní kulturní památky objektu Císařské lázně v Karlových Varech, Mariánskolázeňská č. 306, st.p.č. 902, k.ú. Karlovy Vary, prohlášené Nařízením vlády České republiky č.50/2010 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, a zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek v ČR pod rejstříkovým číslem 17027/4-880, dle předložené projektové dokumentace „*Karlovy Vary - revitalizace objektu Císařských lázní*“, dokumentace pro stavební řízení – DSP, INTAR a.s., Bezručova 17a, Brno, vedoucí týmu ing.arch.Tomáš Dohnal, březen 2010, dle ust. § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči,

je nepřipustné.

Účastník řízení (§ 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb.):

Karlovarský kraj, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, IČ: 70891168

Odůvodnění:

Krajskému úřadu, odboru kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu (dále jen „krajský úřad“), byla dne 23.7.2010 Magistrátem města Karlovy Vary, oddělením památkové péče, postoupena žádost Karlovarského kraje, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, IČ: 70891168, zastoupeného Ing. Václavem Kosinkou, bytem Staropramenná 21/641, Praha 5, ze dne 3.6. 2010 o vydání závazného stanoviska k předložené projektové dokumentaci obnovy objektu Císařských lázní včetně provedení novostavby servisního objektu na místě objektu přípravy rašeliny. Projektová dokumentace řeší i stavební a jiné úpravy (komunikace, trasy sítí, sadové úpravy) na p.č. 903/2, která se nachází na území památkové zóny města Karlovy Vary a nejsou přitom součástí národní kulturní památky - krajský úřad proto není věcně příslušným orgánem k vydání závazného stanoviska k těmto úpravám. Dle § 14 odst. 2 cit. zákona o státní památkové péči je orgánem věcně příslušným k vydání stanoviska příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, tj. v tomto případě Magistrát města Karlovy Vary, oddělení památkové péče. Proto byla část podání, v projektové dokumentaci označená jako F.2, týkající se venkovních úprav, resp. úprav na p.č.903/2, postoupeny Magistrátu města Karlovy Vary, oddělení památkové péče.

Po prostudování spisu, resp.cit. předložené projektové dokumentace dospěl krajský úřad k názoru, že předložené podání neobsahuje skutečnosti nutné pro posouzení návrhu obnovy otvorových prvků (oken a dveří) a pro posouzení zásahů do některých stavebních konstrukcí. Z předložené projektové dokumentace není zřejmé, jaký druh zásahu se u jednotlivého otvorového prvku navrhuje. Zda má být prvek zachován, opraven či nahrazen replikou nebo je navrhováno z nějakých důvodů jeho odstranění bez náhrady. Dané prvky spoluvytvářejí kulturně historickou hodnotu objektu, pro kterou byl prohlášen za národní kulturní památku. Nelze samozřejmě nyní přesně určit, zda prvek bude opraven, restaurován nebo nahrazen replikou – toto prokáží podrobné průzkumy, ale je možno již nyní uvést, jaké prvky jsou navrhovány k odstranění bez náhrady a toto náležitě zdůvodnit. Dále z předložené projektové dokumentace vyplývá, že zejména z důvodu provedení rozvodů sítí a vzduchotechniky jsou navrhovány zásahy do stavebních konstrukcí. Nelze však posoudit druh a rozsah navrhovaných zásahů do podlah, dřevěného obložení, omítek stěn a stropů a obdobně, jak je uvedeno výše, chybí zdůvodnění navrhovaných úprav. Proto byl žadatel vyzván k doplnění podkladů. Na základě výzvy k doplnění podkladů byly během měsíce srpna a září dodány zpracovatelem požadované doplňkové dokumentace, které byly následně poskytnuty k posouzení NPÚ v elektronické formě. Jedná se o tabulkové výpisy výplní otvorů (čtyři tabulky označené jako „vnitřní dveře s požární odolností“, „vnitřní dveře bez požární odolnosti“, „okna s požární odolností“, „okna bez požární odolnosti“) a výkresy zásahů do konstrukcí (bourací práce, výměny výplní otvorů a zásahy do historických konstrukcí) označené jako pracovní verze.

Budova tzv. Císařských lázní byla prohlášena nařízením vlády č. 50/2010 Sb. za národní kulturní památku a je situována na území městské památkové zóny Karlovy Vary vymezené vyhláškou Ministerstva kultury České republiky ze dne 10. září 1992 o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny zveřejněnou ve Sbírce zákonů č. 476/1992. Prohlášení za národní kulturní památku koresponduje s nominací lázeňských center měst Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně na zápis do Seznamu

světového dědictví UNESCO. Tento fakt dostatečně ilustruje mimořádný kulturně historický význam Císařských lázní v jejich celoevropském kontextu.

Budova byla postavena v letech 1893 – 1895 dle plánů známých vídeňských architektů Ferdinanda Fellnera a Hermana Helmera. Jedná se o monumentálně řešenou lázeňskou budovu v historizujícím slohu francouzské renesance s dobovým vybavením, velkoryse koncipovanými uměleckořemeslnými prvky a výzdobou s těžištěm v reprezentativním předním traktu a s koncepčně vytříbeně řešeném navazujícím podkovovitým provozním lázeňským traktu obepínajícím vnitřní dvoranu sloužící obslužnému provozu. Budova včetně svého technického vybavení patřila ke špičkovým realizacím své doby s přímými odkazy na realizace ve francouzských světově proslulých lázních. Stejně jako honosně pojatý exteriér je bohatě zdobený i interiér budovy, kde se uplatnil vedle neorenesančního dekoru rovněž již secesizující detail. Součástí mobiliáře jsou velmi hodnotné obrazy s vedutami Karlových Varů či žánrovými výjevy a další malířská a štuková výzdoba. Nachází se zde řada velmi hodnotných detailů uměleckořemeslného charakteru (táflování, keramické obložení, vitráže, mříže, kování, dveřní štítky, ad.).

Dílkovými stavebními úpravami objekt prošel na přelomu 40. a 50. let 20. stol. Památková hodnota daného objektu spočívá nejen ve vlastním architektonickém konceptu, v dispozičním uspořádání, pravidelném a také mnohačetném opakování některých prvků (koupelny, předsíně, vybavení apod.), ale i v dochovaných původních uměleckořemeslných prvcích a dílech výtvarného umění. Vyzdvihnout je nutno míru dochování autentických prvků jak ve fasádách, tak i v interiéru, a to včetně dokladů technologie původního lázeňského provozu. V posledním desetiletí byl objekt využíván pouze v omezené míře, což se projevilo spolu s utilitárními zásahy posledního půlstoletí na ztrátě některých autentických prvků. V posledních dvou letech došlo k vyklizení objektu, tehdy byly také demontovány vedle mladších nehodnotných konstrukcí i pozůstatky původního ochozu ve dvoraně s litinovými sloupy. K nejzávažnějšímu poškození však došlo vlivem havárie požárního hydrantu na konci roku 2009. Poškozeny havárií byly interiéry v pravé části vstupního traktu - při nároží situované salony ve všech třech nadzemních podlažích vč. části tzv. Zanderova sálu a také nejnáročněji uměleckořemeslně řešená tzv. Císařská lázeň s převlékárnou a odpočinkovým salonem. Výzdoba interiérů narušená havárií se skládá z pevně zabudovaných prvků štukové výzdoby stěn a stropů se sádrovými prvky s fládrovanými povrchy, z ornamentálních výmaleb stěn, z ploch řešených v umělém mramoru, a ze vsazených dřevěných konzolových prvků a dále z prvků primárně demontovatelných, tedy závěsných obrazů, tapet a dřevěného obložení stěn. Sanační práce stále probíhají, obrazy byly demontovány, stejně tak části obložení, které je tvořeno reliéfně zdobenými kazetami vsazenými do rámců, které jsou připevněny na stěny jednotlivých místností. Jejich řešení se v jednotlivých místnostech liší pouze v detailech. Povrch dřevěných kazet je zdoben fládrováním. Poněkud odlišné je pak řešení interiéru Císařské lázně, kde jsou použity obklady z tvrdého dřeva a celkové provedení výzdoby je z hlediska použitých materiálů, kvality zpracování a výtvarného pojetí znatelně náročnější.

V souladu s ust. § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči bylo k dané věci vydáno písemné vyjádření odborné organizace památkové péče, Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Lokti, pod č.j. NPÚ-342/1946/2010 ze dne 19.9.2010. Ve vyjádření je obnova objektu Císařských lázní dle předložené projektové dokumentace shledána jako přijatelná za určitých podmínek. Novostavba servisního objektu na místě stávajícího objektu přípravy rašeliny je shledána jako nepřijatelná (viz. více v odůvodnění „k části II.“).

Krajský úřad při posuzování věci vycházel z výše citovaného vyjádření NPÚ, znalosti místa, z cit.stavebně historického průzkumu, z mezinárodních dokumentů o ochraně kulturního dědictví (Mezinárodní dokumenty o ochraně kulturního dědictví, Národní památkový ústav

2007), z podkladů předložených žadatelem (SHP, restaurátorské průzkumy dřevěných prvků zpracované Bří.Zlámalovými v červnu 2009 ad. restaurátorské průzkumy uměleckořemeslných prvků) a z odborné literatury (Dana a Zdeněk Roubínkovi, Historismus v architektuře Karlových Varů, Karlovarské muzeum 1995; Anna Zídková, Fellner a Helmer v Karlových Varech, Karlovarské muzeum 1996; Lubomír Zeman, Karel Kuča, Památky Karlovarského kraje, Karlovarský kraj 2006; Lubomír Zeman, Císařské lázně Karlovy Vary, Karlovarský kraj 2009; Lubomír Zeman, Karel Kuča, Věra Kučová, Západočeské lázně vybrané k nominaci na zápis do Seznamu světového dědictví UNESCO, Karlovarský kraj 2009).

Podmínky obsažené v tomto závazném stanovisku vycházejí ze současného poznání výše popsaných kulturně historických hodnot a jsou stanoveny s cílem zachovat nebo zmenšit dopady navrhovaných zásahů na tyto hodnoty.

K části I.

K podmínce 1. Stavebně historický průzkum (dále jen „SHP“) je obecně jedním ze základních odborných podkladů pro posuzování dopadu realizace předloženého záměru obnovy kulturní památky na její kulturně historické hodnoty vyžadovaných orgány státní památkové péče ve smyslu ust. § 9 odst. 4 vyhlášky č.66/1988 (prováděcí vyhláška k zákonu o státní památkové péči). Proto je nutné, aby měl vypovídací hodnotu a odpovídající odbornou úroveň. Národní památkový ústav jako odborná organizace státní památkové péče metodický materiál (Ing. Petr Macek, Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum, Odborné a metodické publikace, sv. 11, Zprávy památkové péče 57/1997, 2001), který obsahuje a popisuje náležitosti, které má SHP mít, aby splnil svůj účel. Předložený SHP byl shledán odbornou organizací státní památkové péče jako nedostatečný. Zejména je ve vyjádření NPÚ konstatováno, že v SHP chybí jednotlivé stati i grafické vyhodnocení průzkumu, které musí standardní SHP obsahovat; chybí část stavebního vývoje, kde by se jednoznačně prezentoval historický vývoj stavby od jeho počátků až po současnost; chybí rozbor jednotlivých fází objektu a hodnocení prvků, které se v objektu nacházejí z hlediska jejich vlastní historie. Zcela zásadním nedostatkem je absence grafického hodnocení, zejména rozbor stavebně historického (slohového) vývoje a rozbor památkového hodnocení; je zde obsažen pouze základní architektonický rozbor (s jehož závěry by se ovšem dalo polemizovat) a základní historická data vztahující se k objektu. Chybí vyhodnocení všech částí a prvků v objektu. Vyhodnocení je základní složkou SHP, neboť slouží k základní orientaci při hodnocení dopadů záměrů zásahů do památky.

K podmínce 2. Původní dochované dveřní a okenní výplně jsou integrální součástí budovy a významným způsobem ovlivňují architektonický výraz. Podílí se na autentickém působení dané stavby a spolu s ostatními původními uměleckořemeslnými a prvky technického zařízení spoluvytváří kulturně historické hodnoty, pro které byla budova prohlášena za národní kulturní památku. Stávající interiérové dveře jsou na daném objektu až na výjimky původní, historické a pocházejí z doby výstavby objektu. Především v čelním traktu představují s ohledem na vysokou kvalitu umělecko řemeslného zpracování součást hlavních hodnot a tedy památkové podstaty národní kulturní památky. Navržené nahrazování originálních konstrukcí novodobými, byť vizuálně shodně provedenými replikami s jinými dimenzemi prvků ke ztrátě vysoce ceněné autenticity objektu. Rozpor je pak zjevný ve srovnání s realizovanými pasporty a restaurátorskými záměry. V případě hlavní chodby v čelní traktu má dojít k náhradě dvou třetin dveří, v případě podkovovitého traktu k náhradě podobného množství. Vývoj metodiky památkové péče směřuje k tomu, aby se u historických výplní otvorů prosazovalo ohleduplné zacházení s autentickou hmotou, tak jako je tomu u masivnějších konstrukcí (historické krovy či stropy). Výměny výplní jsou navrhovány v naprosté většině z důvodů splnění protipožárních norem kladených na únikové cesty nutné z důvodu vestavby kongresového sálu. V 1.NP zůstává

z 26 dveří pouze 9 kusů, v 2.NP z 19 dveří zůstává 10 převážně jednokřídlých dveří, přičemž všechny dvoukřídlé dveře vedoucí do Zandera sálu jsou odstraňovány a nahrazovány protipožární replikou. Navrhované repliky dveří, které by splňovaly protipožární normy, nemohou být nikdy replikami v pravém slova smyslu, neboť se výrazně mění rozměrové parametry dveří a v některých případech způsob otvírání (z kyvných dveří na otvíravé). Taková masivní výměna dochovaných uměleckořemeslných prvků v opravitelném a funkčním stavu je naprosto neakceptovatelná, protože by znamenala ztrátu kulturně historických hodnot objektu. Nehledě na to, že cena výroby takových dveří se pohybuje v desítkách tisíc a převyší cenu za repasi..

K podmínce 3. V projektové dokumentaci je navrhováno v části objektu v tzv.podkově odstranění většiny výplní dveřních otvorů a to v naprosté většině z důvodu nutnosti splnit protipožární normy pro únikové cesty (v 1.NP zůstává z 41 dveří 9 kusů, v 2.NP z 29 dveří zůstávají 4 kusy, v 3.NP je rozsah výměn nejmenší,odstraňují se 4 kusy). Obdobně i když v o něco menší míře toto platí i pro příčky mezi jednotlivými koupelnami (v 1.NP z cca 58 příček zůstává 47 příček, v 2.NP z cca 52 zůstává 29, v 3.NP z cca 28 zůstává 12) a pro zvětšování okenních otvorů koupelen do atria. Jak už bylo výše uvedeno, kulturně historická hodnota tohoto svou velikostí ojedinělého objektu spočívá mj. i v jejím dochovaném dispozičním řešení, v opakování jednotlivých prostor, v do jisté míry určité pravidelnosti a symetrii dispozičního konceptu. Jeho narušení v tak velkém navrhovaném rozsahu by znamenalo úbytek těchto hodnot.

K podmínce 4. Jak již bylo výše konstatováno, dřevěné výplně otvorů jsou z velké části hodnotnými uměleckořemeslnými prvky, které by měly být co nejvíce uplatněny v objektu ať již na svém původním místě nebo, pokud bude nezbytně nutné prvky odstranit, tak na náznakově obdobném místě nebo musí být prvky uloženy v depozitáři.

K podmínce 5. Dochované původní historické toalety v 1. a 2.NP předního traktu jsou naprosto ojedinělým prvkem, jehož hodnota se zvyšuje kompletností dochovaného vybavení. Není proto možné tyto prvky zcela odstraňovat.

K podmínce 6. Dochované původní litinové sloupky, které nesly konstrukci pavlačí v atriu, jsou velmi významným dokladem dobového řešení podstatné části objektu. Tyto doklady jako významný vypovídající pramen není možno opominout a je třeba trvat na jejich zachování. Přednostně pak v poloze původní nebo náznakově ji blízké, tak, aby informace z konstrukce vyplývající byla co nejúplnější.

K podmínce 7. Patky sloupů, které ponesou konstrukci vestavěného sálu, jsou zakládány ve stávajícím původním obslužném kanálu v suterénu pod atriem. V důsledku toho dochází k částečné demolici obslužné chodby a k jejímu zasypání. Navrhované řešení tak přináší de facto spolu s odstraněním téměř všech dokladů obslužných pavlačí v nadzemních konstrukcích ztrátu podstatné části technologických souvislostí funkční historické náplně objektu. Krajský úřad ale přihlédl ke skutečnosti, že požadavek zachování kanálu by znamenal požadavek jiného řešení založení nosné konstrukce, které by bylo technicky komplikované a finančně náročné, a tento požadavek by byl vzhledem k památkové hodnotě původního kanálu neúměrný. Toto bylo s projektantem předběžně projednáno.

K podmínce 8. Navržené točité schodiště je uvažováno pouze jako personální, a to k propojení vstupního podlaží a suterénu - k jeho realizaci je však nutný destruktivní zásah do původní autenticky dochované stropní konstrukce mezi 1.PP a 1.NP. Z tohoto důvodu je třeba zvážit nezbytnost navrhovaného zásahu.

K podmínce 9. Na předmětné příčky byla záměrně vytvořena a následně umístěna plátna s vyobrazením význačných návštěvníků lázní. Tato plátna je po jejich restaurování nutné navrátit na původní místo. Toto bylo s projektantem předběžně projednáno.

K podmínce 10. Technické vybavení budovy Císařských lázní je naprosto výjimečným dobovým dokladem technické vyspělosti tvůrců stavby, proto musí být dochované pozůstatky zachovány.

K podmínce 11. Původní keramické dlažby a parkety spoluvytvářejí autenticitu objektu jako celku. Při odstraňování by mohlo dojít k poškození zejména dlažby, a proto toto bez závažného důvodu není akceptovatelné nehledě na to, že výroba replik dlažby je finančně náročná.

K podmínce 12. Podmínka vyplývá z potřeb eliminovat zbytečné zásahy do historických stavebních konstrukcí a zabezpečit, aby jejich rozsah byl co nejmenší.

K podmínce 13. a 14. Prováděcí dokumentace na stavbu bude zpracovávána a v souladu s ust. § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči jsou tímto rozhodnutím stanoveny požadavky z hlediska státní památkové péče na obsah této dokumentace. Požadavek konzultace s odbornou organizací památkové péče vyplývá z cit. ustanovení zákona o státní památkové péči.

K podmínce 15. Terénní práce související s provedením nové technologické chodby po podlahou atria jdou místy až do hloubky cca 7,4 m pod úroveň podlahy. Území národní kulturní památky je územím s archeologickými nálezy ve smyslu ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči a vzhledem ke skutečnosti, že objekt Císařských lázní stojí na místě bývalého barokního pivovaru, nelze vyloučit dochování archeologických situací a dílčích nálezů. Touto podmínkou není nikterak dotčena povinnost stavebníka oznámit záměr stavebních prací Archeologickému ústavu Akademie věd tak, jak to vyplývá z cit. ustanovení zákona o státní památkové péči.

K podmínce 16. Z důvodu zajištění výkonu státního stavebního dohledu při obnově národních kulturních památek z hlediska státní památkové péče, který vyplývá z ust. § 28 odst. 2 písm. c) zákona o státní památkové péče, a zajištění odborného dohledu ze strany NPÚ vyplývajícího z ust. § 32 odst. 2 písm. g) cit. zákona, je nutno vypracovat a předložit harmonogram pravidelných kontrolních dnů.

K části II. Objekt přípravy rašeliny je prohlášenou kulturní památkou. Byl prohlášen spolu se sochou Prasíly a Léčivé síly jakou součástí kulturní památky Císařské lázně. V případě záměru odstranění této budovy je nutné nejprve požádat v souladu s ust. § 8 zákona o státní památkové péči o zrušení jeho prohlášení, tj. v tomto případě o změnu rozsahu prohlášení ve smyslu částečného upuštění od památkové ochrany. Dle odst. 1 cit. ust. může ministerstvo kultury z mimořádně závažných důvodů na žádost vlastníka zrušit prohlášení věci za kulturní památku. Teprve poté je možno požádat příslušný orgán státní památkové péče o souhlas s odstraněním stavby. V tomto případě, protože se jedná o objekt na území památkové zóny města Karlovy Vary, bude příslušným orgánem Magistrát města Karlovy Vary, oddělení památkové péče. Zrušení prohlášení objektu přípravy rašeliny za kulturní památku a následné vydání stanoviska orgánu státní památkové péče k odstranění objektu je v tomto případě předběžnou otázkou ve smyslu ust. § 57 správního řádu, na jejímž vyřešení závisí vydání rozhodnutí k provedení novostavby na místě stávajícího objektu přípravy rašeliny.

Řešení obsažené v předložené projektové dokumentaci (oplaštění prostoru prkny v nahodilé skladbě vytvářející jakési „hnízdo“, ze kterých vystupují v podélné ose dva obdélné prvky opláštěné tahokovem) nebo jakékoliv obdobně kontrastně koncipované řešení je nutno zásadně odmítnout. Je nutné vycházet ze základních limitů prostoru, kdy je zjevně hmotově i půdorysně navazováno na historický objekt mající své nezastupitelné místo v daném prostoru. Podoba tohoto původního objektu je dobře známa a to, že byla koncipována jako pohledová součást parkového prostředí s variací na uplatňované principy z francouzského lázeňského prostředí vytváří z tohoto objektu významný kompoziční prvek, který je zcela na místě rehabilitovat alespoň v podobě vnějšího ozeleněného pláště, což bylo s projektantem

konzultováno. Objekt se zásadně podílí na vnímání hlavní budovy, zdůrazňuje jeho osu a dotváří dálkové průhledy. Jeho ztráta nemůže být vyvážena žádným kontrastním architektonickým dílem, byť formálně zdařilým.

Toto závazné stanovisko je vydáno dle ust. § 149 odst. 1 s.ř. jako podklad pro rozhodnutí příslušného stavebního úřadu. Jeho obsah je v souladu s ust. § 11 odst. 3 zákona o státní památkové péči závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu a nenahrazuje rozhodnutí stavebního úřadu (stavební povolení ani ohlášení).

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto závaznému stanovisku **nelze** v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, **podat samostatné odvolání**, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. **Odvolání je možné podat až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu ve věci samé.**

KRAJSKÝ ÚŘAD
KARLOVARSKÉHO KRAJE
odbor kultury, památkové péče,
lázeňství a cestovního ruchu ②

Mgr. Jaroslava Pokludová
vedoucí oddělení památkové péče odboru kultury,
památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Účastník řízení:

Karlovarský kraj, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, zastoupený Ing. Václavem Kosinkou, Staropramenná 21/641, Praha 5 – Smíchov, 150 00

Na vědomí:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti

Ing.arch.Tomáš Dohnal, INTAR a.s., atelier Praha, Polská 1, 120 00 Praha 2